

Perspektíva

Az ELTE PPK HÖK lapja

Szak~mai: Terápia

Mindennapi problémák: Valódi-e-könyv?

Kult~óra: Kassák Lajos ~ múzeumon innen és túl

Vetítő: The perks of being a wallflower, avagy különcök
ha találkoznak

Megjelenik havonta
10. évfolyam 4. szám - 2013. február

UTOLSÓ VIZSGA EFFEKTUS

Túléltük a világvégét, túlélünk a szilveszteri kalandokat, és most már a vizsgaidőszakot is. Most mégis visszakanyarodnék egy kicsit az elmúlt időszakhoz, ugyanis már sokadszorra figyeltem meg a folyamatot, és ezúttal el is neveztem rendkívül találóan, utolsó vizsga effektusnak.

Ezt a jelenséget meglepő módon az utolsó vizsgára való készülődéskor figyelheti meg az ember. Ez az, amikor már tudod, hogy csak ez az egyetlen egy számonkérés választ el a „szabadságtól” és legyen az bármennyire is fontos tárgyból, egyszerűen nem tudsz koncentrálni, mert már azt tervezed, hogy mi mindent fogsz utána csinálni, amire eddig nem volt időd. Ez az az időszak, amikor bármit, de tényleg bármit megcsinálsz, csak hogy ne kelljen tanulnod: elmosogatsz, rendet raksz, takarítasz, segítesz a szomszéd néninek felvinni a csomagjait, a lényeg, hogy legyen egy jó kifogásod, hogy miért is nem tanulsz éppen. Bár egy idő után már az sem számít, hogy legyen valami kifogásod, egyszerűen csak már tényleg minden más sokkal jobban érdekel, és már annyira, de annyira unod a tanulást, hogy képes vagy egy nap alatt megnézni egy teljes évadot a kedvenc sorozatodból.

Ezek a jellegzetességei a jelenségnek a tavaszi vizsgaidőszakban hatványozottan fordulnak elő, hiszen ott nem egyszerűen a vizsgaidőszaknak lesz vége, hanem a tanévnek, és szinte kisgyerekként visszaszámolsz, hogy hány nap van még a Vakáció kezdetéig.

Aztán persze a vizsga előtti nap totál bepánikolsz, mert tényleg nem tanultál semmit, és egy nap alatt többet tanulsz, mint előtte egy hét alatt. A vizsga után pedig az egész éjjeli tanulástól fáradtan, de elégedetten dőlsz végig a kanapén, és örülsz, hogy nincs már több dolgod. A sors ironiája pedig, hogy két-három nap múlva már halálra unod magad tanulás és egyetem híján.

Nagy Andrea

PERSPEKTÍVA

Az ELTE PPK HÖK lapja

Főszerkesztő: Nagy Andrea

Felelős kiadó: Verderber Éva HÖK elnök

Munkatársak: Bán Judit, Belák Ildikó, Botos Vanda, Czipó Ráhel, Dicsuk Dániel, Esze Viktória, Gáspár Anita, Hermán Fanni, Kovács Jenifer, László Andrea, Márki Gabriella, Mészáros Péter, Nagy Andrea, Nagy-Sándor Nikolett, Németh Dániel, Oláh Petra, Somoskői Dániel

Olvasószerkesztés és korrektúra: Hegedűs Bianka

Tördelőszerkesztő: Klómer Georgina

Grafika: László Krisztina

Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

Címünk: ELTE PPK HÖK, 1075 Budapest, Kazinczy utca 23-27.

Tartalomjegyzék

Visszhang

Rekreáció és sportszervező szakeket a BEAC-on
avagy mutassuk meg mit tudunk 3

Szak-Mai

Digitális Nemzedék Konferencia 4
Homoszexuális és heteroszexuális kapcsolatok 5-6
Terápia 7

MindennaPi Problémák

Számadás 8
Valódi-e-könyv? 9-10

Rise up!

Erasmus pályázat 11-12

Kult-óra

“Vigyázat, opera”?! 13-14
Kassák Lajos - Múzeumon innen és túl 15-16

Vetítő

The perks of being a wallflower 17
Piszkos Harry 18-19
Napos oldal 20-21

REKREÁCIÓ ÉS SPORTSZERVEZŐ SZAKEST A BEAC-ON,

AVAGY MUTASSUK MEG, MIT TUDUNK

2012 decemberében az ELTE-BEAC tornacsarnokaiban reggelente görkorisok, tornászok és táncosok gyakoroltak. December 12-én második alkalommal került megrendezésre a rekreáció és sportszervező szakon tanuló hallgatók szakestje. Sok munka előzte meg a rendezvényt, a koreográfiák megtanulása, a hajnali próbák és az ajándékok elkészítése mind időt és energiát igényeltek, de megérte.

A szakest megszervezése Huszár

Ágnes tanárnőnek köszönhető, aki a mindennapi színvonalas oktatáson felül, ennek a rendezvénynek a koordinálását is vállalta. A sportszervezős hallgatók szekrényugrás bemutatóját pedig Koller Klára tanárnő tanította be.

A szakesten a tanulóknak lehetőségük volt bizonyítani, hogy az elméleti tudáson kívül a gy-

akorlatnak is nagyon fontos szerepe van a sporttudományt tanulók életében. Számos hallgató a betanításban, a feladatok összeállí-

tásban, a szervezésben is részt vállalt, ez szintén hozzájárul a későbbi szakmájuk alapjaihoz. A diákok a tanáraiknak és családtagjaiknak mutatták meg tudásukat. A műsorban az elsőévesek karácsonyi hangulatú gimnasztika gyakorlatsort adtak elő. A felsőbb évesek görkori, step aerobik, ír tánc, zumba, indiai tánc és

harcművészeti bemutatóval készültek. Láthattunk szekrényugrást, társastáncot és fontos megemlíteni, hogy az intézet oktatói is részt vettek az ugrógyakorlatokban.

Első alkalommal szerepelt az egyetem tornafakultációs csapata, akik gúláikkal, ugrásaikkal, tornagyakorlataikkal elkápráztatták a közönséget.

Kiválóan sikerült a szakest, ahol a résztvevők és a közönség is jól érezte magát, családias hangulat lengte be a Bogdánfy úti torna-

csarnokokat.

Reméljük, ez a program hagyománnyá válik, és jövőre ismét megmutathatjuk tudásunkat és egyre többen lesznek kíváncsiak ránk, a jövőbeli rekreátorokra és sportszervezőkre.

Faragó Kata

DIGITÁLIS NEMZEDÉK KONFERENCIA

A 2013-AS KONFERENCIÁRÓL

Az elmúlt években számos szakmai diskurzus indult a digitális generációk oktatásának és nevelésének témaköréhez kapcsolódóan. A „Digitális nemzedék konferencia” egy olyan szakmai konferenciasorozat, amely pedagógusok, oktatáskutatók, nevelésszociológusok, pszichológusok, szociális szakemberek, szülők és leendő tanárok párbeszédére teremt lehetőséget, amely párbeszéd keretében azonosítjuk azokat a jelenségeket, amelyek az általunk tanított és nevelt digitális generációra igazak. A különböző digitális generációkat leíró elméletek egy része meginogni látszik, mások új kategóriákkal bővítik a már kialakult csoportosításokat, de abban mindenki egyetért, hogy a digitális generációkat a korábbiaktól eltérő módszerekkel, más tanári attitűddel, szemléletváltással kell tanítani és nevelni.

A tavalyi konferencia a sorozat első része volt, így bízunk abban, hogy 2013-ban ismét sokak számára tudunk értékes elméleti előadásokat és gyakorlati bemutatókat, műhelyeket kínálni.

A „Digitális nemzedék konferencia 2013” kiemelt témakörei:

- Digitális állampolgárság
- Életkori különbségek a netgeneráció tagjai között
- Hátrányos helyzet és esélyegyenlőség
- Digitális írástudás
- A Microsoft eszközei és tanulástámogató lehetőségei
- Fókuszban a közösség. A megújult Sulinet portál lehetőségei
- Magyartanítás a digitális generációk körében
- Médiaoktatás a digitális generációk körében

A konferencián való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. (A regisztrációs oldal hamarosan elérhető.)

A konferencia időpontja:

2013. március 2.

A konferencia helyszíne: ELTE PPK, 1075 Budapest, Kazinczy u. 23-27.

Programbizottság:

Lévai Dóra (a programbizottság elnöke, ELTE PPK Iskolapedagógiai Központ)

Ollé János (ELTE PPK Iskolapedagógiai Központ)

Tóth-Mózer Szilvia (Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.)

Főző Attila László (Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.)

Szekszárdi Júlia (Osztályfőnökök Országos Szakmai Egyesülete)

Peer Krisztina (Osztályfőnökök Országos Szakmai Egyesülete)

Fenyő D. György (Magyartanárok Egyesülete)

Szervezők:

ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Iskolapedagógiai Központ, Információs Társadalom Oktató- és Kutatócsoport

Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

Osztályfőnökök Országos Szakmai Egyesülete

Magyartanárok Egyesülete

HOMOSZEXUÁLIS ÉS HETEROSZEXUÁLIS KAPCSOLATOK: KÜLÖNBSÉGEK ÉS AZONOSSÁGOK

Egy dolgozatomban azzal foglalkoztam, hogy az azonos nemű párok együttélésében hogyan jelennek meg a nemi szerepek, és milyen különbségeket és hasonlóságokat találhatunk a heteroszexuális és homoszexuális kapcsolatok között. Ebben a cikkben megosztom veletek dolgozatomban legérdekesebb pontjait.

A 18. században az emberi szexualitás az orvostudomány témakörébe tartozott, orvosi érvekkel próbálták megerősíteni a hagyományos vallási értékek követését. Ez folytatódott a 19. században is: a nem utódnemzés céljából történő szexuális aktus kórosnak számított, és az ilyen személyeket örültnek tekintették. Az Egyesült Államokban az 1950-es évekig a homoszexuális viselkedés bűncselekménynek minősült. Csak a 20. század közepén kezdtek empirikus kutatásokba, melyek közül Kinsey, Pomeroy és Martin munkája volt 1948-ban a legkiemelkedőbb korai kutatás. A szerzők bemutatták, hogy a homoszexuális viselkedés sokkal elterjedtebb, mint azt eredetileg gondolták. Az adatok sokkolták az amerikaiakat: a férfi lakosság 37 százaléka vallotta be, hogy élete során legalább egyszer volt homoszexuális élménye.

A szexualitás szerepe a kapcsolatokban

A tudományos kutatások cáfolják azt a feltételezést, hogy a homoszexuális kapcsolatok alapját a szex adja. Viszont azt feltárták, hogy az okai és a következményei a szexuális nyitottságnak változatosak lehetnek: a monogámia a kapcsolat első felében lehet fontos, míg a hosszú távú kapcsolat nem zárja ki a szexuális nyitottságot.

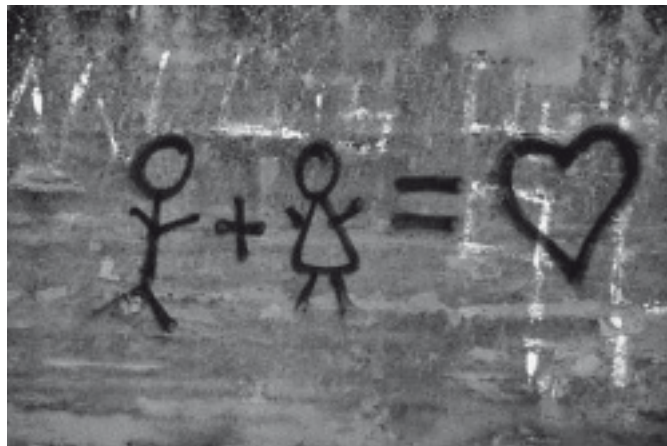
Peplau és munkatársai kutatásukban összehasonlították a heteroszexuális, homoszexuális férfi és leszbikus párokat az alapján, hogyan alakul

rok. Ennek okát kereshetjük a nemi szerepek szocializációjában: a nők elfojtják és nem törődnek szexuális érzéseikkel, és ez a hatás felerősödik a leszbikus kapcsolatban. Egy másik nézőpont szerint a nőknek nehezükre esik kezdeményezni a szexet a partnerrel. Végül azt is mondhatjuk, hogy nem a nők szexuális érintkezései alacsony számúak, hanem a férfiak általánosságban nagyobb érdeklődést mutatnak a szex iránt.

Kapcsolati célok

A kapcsolati célokat vizsgálva elmondható, hogy a legtöbb homoszexuális stabil szerelmi kapcsolatra vágyik, és jobban preferálja őket a laza kapcsolatoknál. Számos kutatás összehasonlította, hogy milyen tulajdonságokat keresünk a romantikus kapcsolatainkban. A szexuális orientációtól függetlenül, mindenki számára fontos tulajdonság a vonzódás, függőség, azonos érdeklődési kör és a vallásos hiedelmek hasonlósága. A férfiak inkább a partner fizikai vonzóságát, míg a nők a partner személyiségét hangsúlyozzák, mint értéket.

A homoszexuálisoknál a barátság és a romantikus, vagy szexuális kapcsolat közötti határok megítélése nehéz lehet. Például számos leszbikus szerelmi kapcsolat barátsággént

a szexuális érintkezés gyakorisága a kapcsolat ideje alatt. Azt találták, hogy a kapcsolat elején a homoszexuális férfiak gyakoribb szexuális életet élnek, mint a másik két csoport párijai. Valamint a leszbikus párok kevesebb szexuális érintkezést mutattak, mint akár a heteroszexuális, akár a homoszexuális férfi pá-

indul, majd tovább fejlődik szerelmi kapcsolattá, és ezután válik csak szexuálissá. A heteroszexuális kapcsolatokhoz képest, a homoszexuális párok a kapcsolat lezárta után nagyobb valószínűséggel maradnak barátok, keresik egymást telefonon, vagy társas kapcsolatokat tartanak fent előző párjukkal. Ennek okát még nem ismerik a kutatók pontosan, de valószínű, hogy a kis homoszexuális közösség lehet egy oka.

Kapcsolattal való elégedettség

A homoszexuális kapcsolatok kevesebb intézményesített kerettel rendelkeznek. Jogilag a homoszexuális kapcsolat nincs szabályozva, nem kell a kapcsolat felbomlásakor a válásért fizetni, nincsenek adókedvezményeik ill. nem jogosultak az öregségi nyugdíjra. Vallási téren, mivel a legtöbb vallás tiltja a homoszexualitást, valószínűtlen hogy az azonos nemű párok válási tanításokra alapozva ne akarják a kapcsolatukat befejezni. Végül a kapcsolatukat befejező párok kevésbé aggódnak attól, hogy hozzátartozóik mit fognak szólni a szétváláshoz – mivel lehet, hogy el sem fogadták a kapcsolatukat. Ennek ellenére az 5 éves utánkövetés alatt Kurdek azt találta, hogy 86 százaléka a homoszexuális férfi és 84 százaléka a leszbikus pároknak együtt maradtak.

Nemi szerepek vizsgálata

Az azonos neműek együttélésével kapcsolatban több elképzelés is található, melyek közül az egyik hamis elképzelés, hogy a homoszexuális kapcsolatok mindig leutánozzák a heteroszexuális házasságokban megfigyelhető szerepeket. Vagyis az egyik fél a tradicionális női szerepet

testesíti meg, a másik pedig a férfi szerepét veszi magára. Ez az elképzelés előfeltételezi, hogy a párok tagjai a szerepüknek megfelelően vesznek részt a döntéshozásban, a háztartási munka megosztásában és a kapcsolaton belüli szexuális viselkedésben. Számos kutatás megcáfolta ezt a feltevést: a szerepek gyakran cserélődnek és a heteroszexuális házasságban megfigyelhető szabályokat kevésbé alkalmazzák a homoszexuális kapcsolatokban.

A gender szerepek vizsgálata azt mutatja, hogy a leszbikusok nagyobb valószínűséggel élnek együtt a partnerükkel, és alakítanak ki stabil kapcsolatot vele, mint a homoszexuális férfiak. A leszbikus kapcsolatok nagyobb valószínűséggel monogámok, nagyobb jelentőséget tulajdonítanak az érzelmi közelségnek és a kapcsolaton belüli egyenlőségnek. Emellett az újabb kutatások foglalkoznak azzal is, hogyan jelenik meg a gender nonkonformizmus a homoszexuálisoknál. A kislányok leginkább babákkal játszanak, és családi eseményeket választanak játékuk témájaként, míg a kisfiúkat a dominancia és versengés jellemzi játék közben. Retrospektív kutatások alapján elmondható, hogy a nagyon lányos fiúk nagy valószínűséggel lesznek homoszexuálisak, és nagyon fiús lányok leszbikusok. De azt meg kell jegyezzük, hogy nem minden homoszexuális férfi volt lányos fiú, valamint a felnőttkor elérésével a lányos fiúk is elvesztik nőies vonásaikat. A nemi szerepek nonkonformitását rossz néven veszik mind a hetero-, mind a homoszexuálisok. A férfiaknál a gyengeség jele lehet, a lányosabb fiúkat a társaik és a szülők is rossz szemmel nézik, viszont a fiúsabb lányokkal nincs problémájuk társaiknak.

Összefoglalva, minden hosszú távú párkapcsolat ideális esetben szerelmen alapul, legyen az heteroszexuális vagy homoszexuális együttélés. Ugyanazok a szabályok érvényesek a párkapcsolatban, az együttélésben, ezért alapjaiban nem változtat a szexuális orientáció a helyzeten. Viszont a gyermekkorban megtanult nemi szerepek különböző hatást gyakorolnak a homoszexuális, leszbikus és heteroszexuális párok kapcsolatának dinamikájára. A meglévő kutatások nem csak abból a szempontból hasznosak, hogy feltárják a hasonlóságokat és különbségeket, hanem hogy pozitív irányba formálják az emberek elképzeléseit a homoszexuális párokról és eloszlatják az esetleges hamis elképzeléseket a témában.

Ha a téma felkeltette az érdeklődésedet, akkor figyelmedbe ajánlom a következő irodalmakat:

- Fagot, B. I. (1995). Psychosocial and cognitive determinants of early gender-role development. *Annual Review of Sex Research*, 6, 1–31.
- Kurdek, L. A. (1998). Relationship outcomes and their predictors: longitudinal evidence from heterosexual married, gay cohabiting, and lesbian cohabiting couples. *J. Marr. Fam.* 60: 553–68
- Peplau, L. A., Fingerhut, A. W. (2007). The Close Relationships of Lesbians and Gay Men. *Annual Review of Psychology*. 58. 405–424.
- Vági, Z., Bruck, G. (2008). Melegemancipáció: van-e álmunk? *Népszabadság*. 2008. július 8.

Belldi

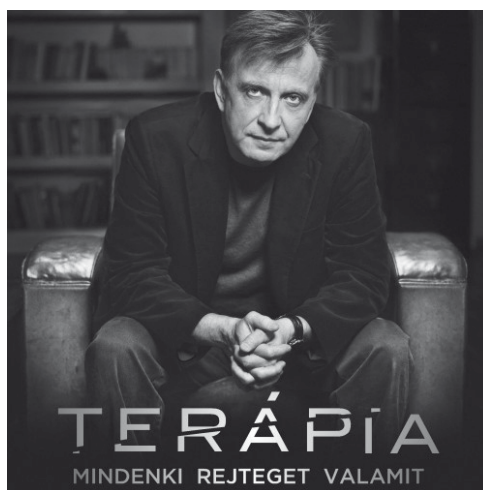
TERÁPIA

A cikk megírása előtt minél több, a sorozatról íródott recenziót, cikket és egyebet igyekeztem elolvasni, annak érdekében, hogy minél több szempontból megismerhessem a Terápiát. Úgy gondoltam, hogy az én szempontom ebben az esetben tényleg még kevesebbet ér, mint valójában, mert ezt a sorozatot több-féléképpen látják az emberek, mint ahányan valójában nézték. Utóbbi természetesen számtani szempontból bizonyulhatna lehetetlennek, de ennek az igen különleges sorozatnak az esetében akár ez is igaz lehet.

A Terápiáról van szó, amely egy pszichológusi rendelő életét, a hozzá tartozó szakemberrel együtt, hivatott megformálni. A sorozat egy hete öt részből áll, minden napjára egy másik páciens esik. Külön csavar a történetben, hogy a hét utolsó napján, pszichológusunk szupervízióra jár, és a szerencsés néző így az „akasztják a hóhért” kellemes-kellemetlen helyzeteivel is szembesülhet. A sorozat eredetileg izraeli, majd amerikai eredetű, de eme cikket, én csak és kizárólag – ismereteimből adódóan is – a magyar verzióból írom. Külön kiemelném azt, hogy a szerzők a sorozatot tényleg magyar szereplőkre, közel magyar problémákra és magyar embereknek írták; ez az egyik, sokak által vitatott fantasztikum a magyar Terápiának.

Felvezetőjében már felcsillannak az akkor érdekesnek, izgalmasnak tűnő emberi történetek, melyek szép lassan a terápiás folyamat megismerésével drámaivá, gyakran könnyfakasztóvá válnak. Így ismerhetjük meg a sorozat erotikafaktorát, a gyönyörű Laurát; a kőkemény, határozott Mátét; a szülői korlátozás és a serdülés útvesztőjében bolyongó Zsófit; a világ talán legtöbb veszekedést produkáló párját, Petrát és Tamást; és a szupervíziót végző, régmúltból feltűnő Ágnest.

Minden egyes történet önmagában is képernyő elé bilincselő. Azt gondolom, minden kritika ellenére, a Terápiáról elmondható, hogy kortól és nemtől függetlenül bővelkedik az olyan elemekben, amelyek a közönség széles köre számára vonzóvá teszik. Az oka pedig – elmentésben a benne szereplők életével – nagyon egyszerű. Pontosan olyan történetekről van szó, amely a mindennapi ember életében is

előfordul; egészen a szerelemtől, a gyerekekrevelésen át az emberi traumákig, halálig – a sorozat rengeteg mindent felölel. Különösen színes palettája nem lehetne teljes a pszichológus személyének megismerése nélkül. Ő pedig Dargay András, aki a sorozatban egy analitikus beállítottságú terapeutát testesít meg. A gyakorlatilag csak párbeszédéből, illetve esetenként hosszas hallgatásból álló forgatókönyv a látványelemek teljes megvonásával is teljes mértékben átélhetővé teszi a történeteket.

Amit a Terápiából a legfontosabbnak tartok az az, hogyan mutatják be a pszichológus életét. Az ötvenes éveiben járó, egy a rendelője alapján (is) sikeresnek mondható szakember családjával ismerkedhetünk meg néhány el-elhintett képkockán keresztül. Szépnek és idillinek lát-

szik minden – két cseperedő gyermek, csinos feleség. Már-már kínos az érzés, hogy minek is kell itt bekövetkeznie a film történetéért cserébe. Ahogy haladunk előre az erősen addiktív sorozat megismerésével – élettörténetek kibontakoznak, megoldási lehetőségek fel-felbukkanak – úgy oszlik szét az idealizált szakember, a félig empatizáló – félig kívülálló megfigyelő alakja. Szilánkjaira török pszichológusunk televíziós ábrázata, és szép lassan már inkább aggódunk őerte, mint szegény páciensei iránt. A néző folyamatosan beleéli magát abba a kinnal teli helyzetbe, ahogy terapeutánk kényszerűen igyekszik megfelelni az etikai és egyszersmind emberi előírásoknak. Megpróbálja összeszedni a házassága darabjait, majd ugyanazzal a lendülettel dobja ki az összeszedett darabokat a következő alkalommal... Szörnyű körforgás ez, megspékelve a film kedvéért még szélsőségesebb traumákkal.

Mindenesetre azt gondolom, a sorozatnézés szokásának feltétlen szüksége volt egy effajta, valós emberi életeket, valós problémákat érintő sorozatra. Nemcsak a problémák valóságak, de az is, hogy a Terápia valójában boncolgatni kívánja a pszichoterápiák hasznosságát, a pszichológia tudományát és az analitikus irányzat tagadhatatlan zsenialitását. Lerántja a leplet a pszichológiával kapcsolatos közhelelyekről, és ezt a sokaknak elsőre félelmetes szakmát, hivatást – ha egy filmen keresztül is – de talán közelebb hozza az nézők foteljeihez.

Emberi léptékű sorozat, emberi sorsokból gyúrva, emberből gyúrt sorsok számára.

petra

SZÁMADÁS

„MOST MÁR ELÉG, (...) VALLJ – ÚGYIS VÉGE VAN – ”

(KOSZTOLÁNYI DEZSŐ)

„Jön, jön... egy istenkéz sem tartja vissza...” – jutottak eszembe hirtelen Arany János szavai... noha a költő eredetileg mély magányát juttatta kifejezésre, számomra egészen új jelentéstöbblettel gazdagodott mondanivalója, hiszen nem sok idő volt hátra a 2012-13-as tanév őszi félévi vizsgaidőszakának kezdetéig az ELTE-n... Nézzük, hogyan is teszi meg az első szárnycsapásokat egy pszichológia szakos gólyalány!

Először nagyon örültem annak, hogy Kultúra és társadalomból van lehetőség megajánlott jegyet szerezni... a zh befejezésének pillanatától a szemem előtt lebegett az indexbe vésett ötös, ennek büszke tudatában éltem mindennapjaimat, egészen addig, amíg meg nem láttam az eredményt... ekkor Kölcsey Ferenc szavaival élve „Kedv s öröm röpkedtek”... Továbbá, mivel lehetőség nyílt reklamációra, naiv gólyaként ezt is megpróbáltam. A választ olvasva Ady Endre Elbocsátó, szép üzenetének kemény, lesújtó hangneme idéződött fel számomra: „Hát elbocsátlak még egyszer, utólszor, / Ha (...) hitted, hogy kell még elbocsáttatás.”

Túllépve az első nehézségen, nézzük, mit ér a korábbi tudás... a választott tárgyként abszolút sikeresen teljesített filozófia érettségi után a diák – Karinthy Frigyes idézve – úgy érzi, „nála végzett a budapesti tudományegyetem filológiai fakultása”, így nem is volt

kérdéses számomra, hogy a Filozófia- és pszichológiatörténet vizsga lesz az első a sorban, ami valóban nem jelenthet különösebb akadályt. Mások szerint jónak ítélt kommunikációs készséggel megáldva, az egyetlen szóbeli, a Bevezetés a pszichológiába vizsga decemberi felvételén sem kellett sokat gondolkodnom.

Hadd említsek meg egy fontos írásbeli vizsgatípust: a tesztet, melynek jelentőségét a Statisztika vizsgán keresztül szemléltetném. A statisztika vizsgateszt 40 kérdésből állt. Humán beállítottságú egyénként először nagyon tartottam ettől tőle. Amikor azonban megpillantottam a próbateszten található ponthatárokat, mély nyugalom szállt meg. Miért is kellene aggódnom? – gondoltam. – 40 pontból 21-től ötös? Ez most komoly? Ez a legkorrektebb ponthatár, amivel valaha találkoztam. Indulhat a matematikázás! Tegyük fel, hogy 15 kérdésre biztosan tudom a választ, a másik 25 kérdés közül pedig igencsak nagy a valószínűsége, hogy eltalálok még hatot. A vizsga reggelén magabiztosan ültem be a padba... csak akkor kezdtem kicsit félni, amikor a vizsgáztató ismertette, hogy a tesztlap mínuszpontos... vizslát, matekötös, üdvözlök, logika! Ha már a mínuszpontos vizsgáknál tartunk, a statisztikával egy lapon említhetjük a Közgazdaságtan és magatartástudomány

vizsgát, de Mérő László szavaival élve: „Amelyik rendszer nem tud hibázni, az nem lehet élő...” :)

„S elhulltanak legjobbjaink / A hosszú harc alatt” – Vörösmarty Mihály Szózatának részlete jutott eszembe az Élettan és anatómia vizsga első felvonására gondolva, aminek nehézsége rettegett, és állítólagosan a második felvonásra már megfogyatkozik az órai résztvevők száma... Kedves pszichológushallgatók! Közérdekű közlemény következik. Felhívom szíves figyelmeteket, hogy csak biztonságos ülőhely közelében olvassátok tovább cikkemet. Az Élettan és anatómia első felvonása, best of: juxtaglomerurális apparatus, juxtamedulláris nefron és excitatórikus posztoszínaptikus potenciál, ismertebb nevén EPSP... :) Az ELTE vezetősége azonban fellelegezhet: „És annyi balszerencse közt, / Oly sok vizsály után, / Megfogyva bár, de törve nem, / Él nemzet e hazán.” ... :)

„...Én dolgozni akarok. Elegendő / harc, hogy a multat be kell vallani.” – az első időszak konzekvenciája... engedjétek meg, hogy József Attila A Dunánál című költeményének ezen soraival zárjam vizsgabeszámolómat, és kívánjak magamnak és mindenkinek keményebb munkát és több tanulást a 2012-13-as tanév tavaszi félévének egészére, ne csak a vizsga előtti utolsó pillanatokra... :)

Vand@_Boto\$

VALÓDI-E-KÖNYV?

Egy könyv illata mindannyiunk számára ismerős – lehet az új, antikvár vagy könyvtári könyvé – egyszerűen jó kézbe venni, lapozni, beleolvasni, figyelni az oldalak számozását és a megjelenő képeket. Az olvasás élményéhez aktívan hozzákapcsolódik a könyv, ami kézzel fogható, aminek lehet megkapó a borítója, érdes a gerince, kopott a szegélye. Ránézel egy könyvre és emlékszel, miről szól, milyen érzés volt, amikor ott olvastad, ahol, milyen érzéseket éltél át abban az életszakaszodban. Sokszor magam előtt látom az egész környezetet, évszakot és színeket, s ez kellemes érzésekkel tölt el. Az igazi kikapcsolódás élménye egy hosszabb és fárasztóbb vágatást követően, amikor az ember lányának újra van ideje önmagára.

Ám egyik napon a házukba érkezett egy – elsőre talán meghatározhatatlan új szerzemény – az e-book olvasó... idegenként tekintettem a könyvnek semmiképpen nem nevezhető eszközre, erről olvasni? Bolondság. Kifolyik majd a szemem, nem jár együtt a könyvidillel... mi ez? Képtelenség. Nézegettem, mi lehet ebben egyáltalán jó? Kérdések és kérdések. Kíváncsiságom nem hagyott alább, kikerestem egy online megjelent művet és azt vettem észre, hogy minden megerőltetés nélkül, egy teljes regényt kiolvastam alig három óra alatt. Ez lehetetlen. Fura egy szerzet, de nekem nem kell... de már

a második könyvet olvastam attól a szerzőtől, akit korábban nem is ismertem, könyveinek megvételét sem terveztem. Így férközött be életembe egy újabb műanyag-borítású csodamasina. Nekem is lett egy, pedig én egyáltalán nem akartam, sőt!

A legújabb családi ereklje nem hódított meg teljesen, nem engedtem el a könyv érzékelésének emlékét, aktívan ragaszkodtam tovább hozzá, felváltva használtam a két lehetőséget. A nehezebb könyveket otthon olvastam, míg utazás során az e-book olvasót használtam. Aki sokat olvas könyvet és még többet szeretne, gyakran szembesül azzal a ténnyel, hogy nincs a polcon több hely újabb szentimentális, könnyed kikapcsolódást ígérő könyvnek, s a könyvtárban sem elérhető... így jártam én is, több könyvet ajánlottak, mint amit egyszerre haza tudnék cipelni, ezért néhány újabb online kattintás, és már olvashattam is a választott művet. Bevallom, sokszor megkönnyítette a választást és a könyvszerzési és -cipelési folyamatot.

Nem lettem a legújabb elektromos műszer szerelmese, ám megtanultam megfelelő módon használni.

Hosszú idők várakozása után végre sikerült egy nehezen beszerezhető ókori művet is a megfelelő formátumban elérnem, s nagy örömmel olvastam az egyik belvárosi utazó időm során, egészen addig, amíg nem észleltem, hogy egy hölgy fölém hajolva hangosan telefonál. Na tessék, még egy műszer tört be a személyes terembe... de ha már ott volt, kíváncsi lettem, mi olyan fontos. Lesápadtam – a hölgy éppen azt ecsetelte a beszélgető partnerének, hogy éppen itt van egy e-book olvasó előtte a villamo-

son, s neki ez a borzalom nem kell, nehogy vegyenek neki. Az ókori hangulatot megtörve csak meredtem előre – megérttem, hogy ellenkezünk, le lehet írni az eszközt, ám igazán az az érzés lepett meg, hogy az új- és idegenszerűséget azonosítjuk annak minő-

ségével, mintha olcsó történetet olvasnánk. Csak pislogtam. Megcsavarjuk kétszer a negatívumot, elrejtve a szemünk elől az értékeket.

Lovagoljuk meg a tévhiteket – az e-könyv olvasása fárasztja a szemet, a valóságban két fajta kijelzőt érdemes elkülöníteni: LCD és e-ink kijelzőket. Az előbbi valóban megfelel egy monitornak, míg az utóbbinál a képernyő nem villog, a háttér és a szöveg között erősebb kontraszt jelenik meg, mint a nyomtatott anyagokon, vagyis a megfelelő minőségű olvasó nem terheli a szemet a papír alapú társainál jobban, hiszen nem ad ki magából fényt, így napsütésben is biztosan használható, és a szél sem borzolja össze, ráadásul télen kesztyűben is lapozható. Drágább, mint

könyveket venni? Csak egyetlen egyszer – hiszen ma már az elektronikus könyvek több weboldalon alacsonyabb értékben megvásárolhatóak, mint a nyomtatott kiadványok. Eltűnnek-e ezáltal a könyvek a polcunkról? Reményeim szerint nem, viszont elképzelhetőnek tartom, hogy többet olvashatunk – olykor olyan könyveket is, amelyekkel csak véletlen találkozunk, valamint elolvashatóvá válnak a ki nem adott könyvek is. Használata során az összes tévhitet megcáfolta, nem mondtam le a nyomtatott, vaskos kötetekről, sőt még a községi könyvtárba is újra beiratkoz-

tam, az elolvasott könyveim száma évről évre nő, s ezek után mit tekintek az egyik legszebb ajándéknak? Ha könyvet adhatok, hiszen a könyv örök érték, s a kapott könyv az ajándékozó szeretetével együtt még többet jelent.

Saját tapasztalatom alapján azt mondom, hogy ne vessük meg az újat, legyünk nyitottak, próbáljuk ki, és megfelelően mérlegeljük, szeressük meg, ám sose hagyjuk el a megszeretett „hagyományainkat” – mondta a szerző, mielőtt az ajándékba kapott papír alapú könyvét az e-könyv olvasó mellől a kezébe vette.

Bam

Mi látunk Benned PersPeKtívát!

Szeretnél egy jó csapat tagja lenni?

Szabadidődben szívesen írogatsz, de a műveid mindig csupán az íróasztalfiókig jutnak? Szeretsz fotózni, grafikákat, esetleg karikatúrákat készíteni? Alkotásaidat szívesen látnád viszont nyomtatásban is?

Itt a lehetőség, hogy végre teret engedj a kreatitásodnak a PersPeKtíva című kari lap hasábjain! Ha érdekel az újságírás, fotózás, a grafika vagy a szerkesztés, itt az ideje, hogy kilépj az ismeretlenség homályából!

Várjuk bemutatkozásodat és jelentkezésedet a perspektiva@ppkhok.elte.hu email-címen, ha tudni szeretnéd mi az újság.

ERASMUS PÁLYÁZAT

Jelentkezési határidő: 2013.02.01 - 02.28.

Jelentkezés Neptunon keresztül: neptun.elte.hu->Ügyintézés ->Erasmus

A Neptun felület február 8-tól érhető el.

Ez az az ösztöndíj, amiről biztosan Te is hallottál már. Az Erasmus program keretében 3-12 hónapos részképzésre és/vagy szakmai gyakorlatra lehet pályázni. Egyetemünkön, így a Pedagógiai és Pszichológiai Karon is, a kettő közül az Erasmus részképzést hívják nemes egyszerűséggel Erasmusnak, így maradjunk is ennél az elnevezésnél; a szakmai gyakorlat leírását lentebb olvashatod.

Ettől a tanévtől kezdődően a pályázáshoz a Neptunban lehet a hallgatói pályázati lapokat kitölteni és kinyomtatni, valamint a bírálót követően a formanyomtatványokat letölteni. Ha eltérést tapasztalsz a hivatalos szerződéslista és a Neptunban található intézmények között, illetve bármilyen technikai jellegű problémád akad az online pályázással, azt jelezd a Külügyi Bizottságnál. A Neptunban a pályázási felület február 8-tól érhető el. 2013-ban a jelentkezés február 1. és február 28. között zajlik, ekkor kell jelentkezni a 2013-as őszi és 2014-es tavaszi félévre is. Lehetőség van arra is, hogy az ösztöndíjas hallgató meghosszabbítsa a kint töltött időt, de csak akkor, ha az őszi félévről a tavaszra hosszabbít. Hosszabbítás esetén, a második félévre ösztöndíj már nem nyerhető el.

Pályázati feltételek:

Minimum 2 lezárt félév a kiutazás idejéig, tehát elsőéves hallgatók is jelentkezhetnek(!) és 35 év a korhatár. Előfeltétel továbbá, hogy a pályázó magyar állampolgár és beiratkozott hallgató legyen. PhD-sek is pályázhatnak, ha a kiírás rájuk is vonatkozik.

A több szakos hallgatóknak lehetőségük van minden szakjukon pályázni. A rendszer minden szakon csak az adott szakra vonatkozó partneregyetemeket ajánlja fel. Egy szakhoz három célt kell megjelölni. Egy célnál részképzésre történő pályázás esetén a tanulmányi intézmény adatait kell kitölteni. A pályázás után már a karok hatásköre, hogy a tanszékeken pályázók közül kiket támogatnak.

A legfontosabb: Erasmus ösztöndíj esetében csak azok a helyek élnek, amelyeket a tanszékek meghirdetnek.

Erasmus Kapcsolatok

Gaál Nóra: erasmus@ppk.elte.hu
Bányai Réka: kulugy@ppkhok.elte.hu

Erasmus szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat egy másik európai országban lévő vállalkozásnál, szervezetnél eltöltött gyakorlat idejére ad támogatást. A program célja, hogy segítséget nyújtson a közösségi munkaerőpiacon szükséges készségek elsajátításához, és

a fogadó ország gazdasági és társadalmi kultúrájának megismeréséhez.

A fogadó intézmény lehet vállalat, képző intézmény, kutatóközpont és egyéb szervezet is. Ez alól kivételt képeznek az európai intézmények, az Európai Unió programjaival foglalkozó szervezetek és a hallgató nemzeti diplomáciai képviselői (pl. nagykövetség) a fogadó országban. Erasmus mobilitási támogatást kizárólag nappali szakmai gyakorlatok végzésére (feltéve, hogy a szakmai gyakorlatot az anyaintézmény a hallgatói program szerves részeként fogadja el), és a tanulmányok és a szakmai gyakorlat együttes végzésére lehet kapni. A fogadó intézmény nyilatkozzalattal kell, hogy igazolja a gyakornok alkalmazását. Amit még fontos tudni, hogy a szakmai gyakorlat a tanulmányi célú mobilitástól teljesen elkülönül, ezért külön dokumentációja és külön finanszírozási kerete van.

Hasonlóan az Erasmus részképzés label státuszához, a szakmai gyakorlat is lehetőséget ad arra, hogy „önfinanszírozó Erasmus hallgató” legyél, vagyis olyan hallgató, aki az összes Erasmus hallgatói mobilitás kritériumnak eleget tesz, és az összes Erasmus hallgatóra vonatkozó előnyből részesül, de nem kap Erasmus mobilitási támogatást.

A program időtartama minimum 3 hónap, felsőfokú szakképzés esetén 2 hét, a maximális pályázható időszak 12 hónap.

Pályázati feltételek: állampolgárság valamely résztvevő országban, valamint a hallgatónak tanulmányi

erasmus

területtől függetlenül Erasmus Intézményi megállapodással rendelkező felsőoktatási intézménybe beiratkozott hallgatónak kell lennie (az ELTE ilyen), ahol a tanulmányok végeztével államilag elismert diplomát, vagy más egyéb, felsőfokú képzettséget szerezhet (doktori szintig bezárólag).

Részletek, tudnivalók, hasznos tanácsok:

- A hallgató a saját intézeténél/tanszékénél pályázhat Erasmus-ösztöndíjra.
- Ha a hallgató megpályázik egy Erasmus-ösztöndíjat, és azt a választ kapja, hogy nem nyert, az elutasítás csak az ösztöndíj anyagi oldalára vonatkozik, a lehetőség még megvan, hogy a megjelölt intézményben tanulhasson. Ilyenkor kérni lehet az úgynevezett label

student-státust. Ez azt jelenti, hogy a hallgató minden költségét saját maga fedezi.

- Erasmus-hallgató külföldön csak akkor vállalhat munkát hivatalosan, amennyiben az adott országban magyarok vállalhatnak munkát. Ez EU-s szabályozás, nem Erasmusos.
- Erasmus-hallgató más alapítványok ösztöndíjára nem pályázhat, ha azt az Erasmus-ösztöndíj kiegészítéseként, támogatásaként akarja igénybe venni.
- A Neptun Erasmus felülete alatt nem csupán az aktuális kiírást, de önéletrajz és motivációs levél mintát is találsz.
- A megpályázható célállomásokról a Neptunban az Erasmus felületen tájékozódhatsz.
- A pályázati felhívást, és minden egyéb információt az alábbi linken érheted el: <http://tpik.elte.hu/erasmus/hmobilitas>

- További információk: kulugy@ppkhok.elte.hu címen.

Mint említettük, a pályázatot a kari sajátosságoknak megfelelően kell benyújtani a Neptun Erasmus felületén elektronikusan, valamint az elküldött pályázat kinyomtatott és aláírt példányát kell leadni a rendszerben megadott koordinátornak/ügyintézőnek. A hiányos, feltételeknek nem megfelelő, olvashatatlan vagy határidő után érkező pályázatokat a bíráló bizottság nem fogadja el. Határidő: február 1-28. A Neptunban a pályázási felület február 8-tól érhető el.

Az ösztöndíj összege dinamikusan változik, országtól és kinn töltött időtől függően. Ha valaki nem kapja meg a támogatást, igényelheti a label student státuszt. Ilyenkor a pályázót ugyanazok a jogok (és köteleességek) illetik meg, mint a támogatást elnyerőket, de ő nem részesül az ösztöndíj összegéből.

3	4		8	2	6		7	1
		8				9		
7	6			9			4	3
	8		1		2		3	
	3						9	
	7		9		4		1	
8	2			4			5	9
		7				3		
4	1		3	8	9		6	2

„VIGYÁZAT, OPERA”?!

Évadbeli sokadig bemutatójaként az Operaház Wagner A bolygó hollandiját tűzte műsorára. A január 19-én debütált darab megítélésünk szerint összességében nagyon jól sikerült – de sajnos igazából nem is az a lényeg.

Már harmadszor fogtam neki a Magyar Állami Operaház legújabb bemutatójának, A bolygó hollandinak a véleményezéséhez, amikor rádöbbsentem, hogy mennyire nehéz dolgom is van ezúttal. Hiszen, bár jellemzőnek azért nem, de elterjedtnek mindenképp gondolom azt az operával mint műfajjal kapcsolatos hozzáállást, mely szerint ez „idejétmúlt, vontatott, a zene korszerűtlen, és különben is, kizárólag sznobok járnak az Operába”. Úgy vélem tehát, hogy először is ezeket a tévhiteket szükséges megcáfolni...

Idejétmúlt? A legtöbb jelentős opera valóban a 17-19. században indult világhódító útjára, ám

önmagában az, hogy valami két-száz éve keletkezett, nem jelenti azt, hogy már elavult lenne. Az operák ráadásul általában vagy ismert történelmi eseményeket dolgoznak fel, vagy olyan alapvető emberi érzésekről szólnak, mint a szerelem, a féltékenység, az ármány vagy épp a bátorság – melyek, ha nem is ugyanabban a formában, de dicsőséges 21. századunkban éppúgy jelentősek, mint korábban.

Ráadásul az olyan alapművek, mint a Varázsfuvola, a Turandot, vagy épp személyes kedvencem, a Carmen, éppúgy hozzátartoznak az alapműveltséghez, mint Shakespeare vagy a klasszikusok. Hogy a Hunyadi Lászlóról ne is beszéljünk.

Vontatott? Tény, hogy a cselekményvezetés a megszokottaknál, egy modern drámánál vagy egy musicalnél lassabb, de miért is lenne elvárás a gyorsaság? Így legalább marad idő a – sokszor nehezen érthető, ám gyönyörűen hangzó – cselekmény mellett a zenére és önmagunkra is odafigyelni.

Korszerűtlen? Mitől lesz egy zene korszerű? Amennyiben attól, hogy a hangok fele elektro-

nikus gépből jön, akkor tényleg, azonban ha „korszerű”-szó alatt mást értünk, akkor alighanem az operák is megfelelnek e kritériumnak is.

Hangsúlyozni szeretném persze, hogy ez az általánosítás nem minden operára igaz, hisz mint a filmek vagy regények között, közöttük is vannak jók és rosszak, izgalmasak és unalmasak, stb. – de ez már mindenkinek az egyéni ízlésén múlik.

Sznob nézőközönség? Tény, hogy nagyon drágák a belépők az Operaházba, melyet rendszeresen csak kevesek engedhetnek meg maguknak, de ettől még

nem feltétlenül lesz valaki sznob. Attól meg pláne nem, ha szereti a komolyzenét.

A már korábban jelzett Wagner-mű, A bolygó Hollandi azonban megítélésem szerint a „jó” kategóriába sorolható. Egyszerű, de lebilincselő története, változatos és mesés zenéje, továbbá a néhol zavaró, ám legtöbbször érthető és indokolt rendezői újraértelmezés is sikeressé, élvezhetővé teszi. Ráadásul az énekesek nem csupán illenek szerepeikhez, de külön dicséretes, hogy azokat nem csak elénekelték, de operáktól némiképp szokatlanul, el is játszották, így a megfogó történet mellett az egyes karakterek is megelevenedtek a színpadon.

Azoknak pedig, akik nagyon vágnak a színházi értelemben vett „modernitásra”, szintén jó hírrel szolgálhatok: ezt alighanem a néhány rendezői fricska mellett „totálképben” is megkap-

hatást kelt – és bár ez azért felvet némi ellentmondást a wagneri alapkoncepcióval, de ez nem válik zavaróvá.

Bár az alap jegyárak még a Budapesten megszokott színházjegyeknek is többszörösébe kerülnek, az elmúlt évben indult olyan program, mely minden előadásra limitált számú, és nem túl jó helyre szóló belépőjegyet párszáz forintért bocsát a diákok rendelkezésére. Ezt a lehetőséget érdemes kihasz-

nálni, és ha nem is pont A bolygó hollandira, mely számos előnye mellett néhány hátrányt is tartalmaz, azt javaslom, mindenképp nézzetek meg egy operát egyszer.

Dicsuk Dániel
Fotók: Csillag Pál

IGAZI FESZTIVÁL IGAZI ARCOKNAK!

SLAYER (USA) | DOWN (USA) | SCOOTER (D)
AKOS | ASKING ALEXANDRIA (UK) | QUIMBY
SKINDRED (UK) | ANTI-FLAG (USA) | ENSIFERUM (FN)
THE DEVIL WEARS PRADA (USA)

KASSÁK LAJOS

– MÚZEUMON INNEN ÉS TÚL

Vannak emberek, akiket nem ismerünk, de hatnak ránk. Kapcsolódnak hozzánk a tetteik eredményével, egy eltévesztett mosollyal, egy közös ismerős révén. Furcsa, esetlen, de olykor igazán kedves véletlenekekről beszélek. Ugyanakkor vannak olyanok, akik keresik az alkalmat, a kapcsolatot magukkal, a világgal és az ismeretlennel. Zenével, képpel, szavakkal, művészettel, alkotással.

És van Kassák Lajos. Ő az én nagy kérdőjelem. Nem tudom eldönteni, melyik kategóriába tartozik, de valahogy létrejött köztünk a „kapcsolat”. Versekkel kezdődött, bizonyos sorai által annyira találva éreztem magam, hogy szinte borzongató volt. Aztán elkezdett érdekelni: ki bújik a sorok mögött?

Kedves Olvasó, remélem nem bánod, de a száraz életrajzi adatoktól megkímélnélek, mert sosem hittem benne, hogy egy embert le lehet írni számokba sűrítve. Ha ilyesmit vágytok olvasni, akkor javasolom a klaszikus irodalomtankönyvek lapozgatását. Én viszont kedvet akarok csinálni Nektek Kassákhoz, így hát inkább csak mesélek.

A történet főhőse csupa ellentmondás. Egy gyógyszerértári laboráns és egy mosónő fiaként látta meg a napvilágot. Bár a szülei taníttatni akarták, ő mégis otthagytá a gimnáziumot, dolgozni kezdett, hogy később önerőből, saját magát képezve lehes-

sen belőle értelmiségi – és, hogy a világ Kassák Lajost, mint író, költőt és képzőművészt ismerhesse meg.

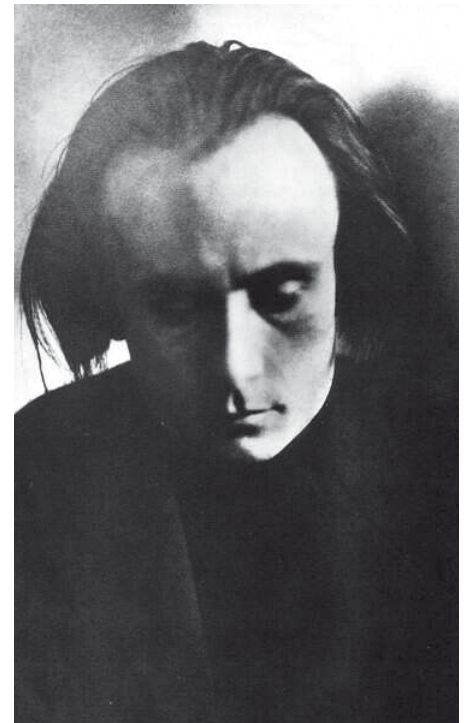
Gyalog és pénz nélkül indult neki, és járta meg Párizst, ahonnan bár hazatoloncolták, mégis az út, a csavargás íze, a tapasztalatok öröme és bajai meghatározó élményként több művének váltak aztán vezető motívumaivá.

Egész életművét áthatja baloldalisága, a szocialista ember állt művésztének és világképének középpontjában. Kiállt a munkásságért, harcolni és elégni vágyott az emberiségért, a közvetlen környezetével, a saját emberével azonban nem boldogult: nehéz, összeférhetetlen, kíméletlen társ és barát hírében állt. Ő maga is megfogalmazza ezt: „...nem könnyű hely, hanem tuskós bogáncs vagyok, fájok magamnak és megsebzem azokat, akikhez hozzáérek.” (Egy ember élete, 1927)

Az a Kassák Lajos, aki gyönyörű versekben (Veled vagyok, Ajánlás) vall érzéseiről, a szerelemben mégis nyughatatlan, és mindenkori társát nem kímélő lélek. Simon Jolánnal húszévi ismeretség után köt házasságot, az asszony a kapcsolat oltárán előbb gyermekeit áldozza fel, majd saját magát is, és Kassák kicsapongásainak terhét nem bírva tovább, önkéntesül vet véget életének. A második feleség – Kárpáti Klára – is megszenvedi a költővel való életet, ám mindvégig kitart mellette, sőt

halála után hagyatékának hű gondozójaként tesz tanúbizonyságot el nem múló érzéseiről.

Az örökké túlhaltott, álmatlanságban szenvedő, láncdohányos, politi-

kailag és magánéletében is sokszor szorongatott Kassák Lajos mégis az egyik legszebb kort megélt költőnk, nyolcvanadik életévében hunyt el.

Ezek az ellentmondások felhalmozták bennem a kérdőjeleket, így igazából válaszok reményében indultam el az óbudai Kassák Múzeumba.

Maga a Múzeum sem rejtélyektől mentes. A bejárat szépen ki van táblázva, a belépés után azonban ki-

csit elbizonytalanodtam, mert a kapuszín, ahová érkeztem nem adott további útmutatást. Határozatlanul ugyan, de a kapuszín legyőzése, és egy kis park után megtaláltam, amit kerestem.

A következő etap egy bohózatba illő jelenet volt, ugyanis a múzeumi személyzetet eléggé meglepte a megjelenésem. Egy szép őszi nap, egy kastélyban üldögélve, éppen a délelőtti kávé fogyasztása közben persze okozhat némi kellemetlenséget egy látogató, ezt magam is aláírom. Ám ha ez a látogató kellőképpen türelmes, kitartó és fiatal, akkor mégis hozzájuthat a hön áhított ifjúsági

jegyéhez. Természetesen túlzok, de azért a humorérzékemet jó, hogy nem hagytam otthon aznap sem.

A tárlat igényesen tervezett, jól felépített, világos és átlátható. Kassák munkásságának különböző korszakai lépésről lépésre bemutatkoznak ki, a megfelelő élettrajzi kontextusba beágyazva. Különös hangsúlyt kap az alkotó sokoldalúsága: a költészet, képzőművészeti remekei éppúgy megtalálhatóak, mint a politikai szerepvállalás megnyilatkozásai és a művészeti szervező tevékenység tanúbizonyságai.

A kiállítás nem csak tartalmában színes: a különböző eszközöket is jól variálja: tárgyak, az élettrajzi adatok kifüggesztett részletei, és az érintőképernyős megoldások mind helyet kapnak.

Összességében kerek egész, érezhető a ráfordítás és a tárlat gondozása, mégis maradt bennem egy űr az ott töltött másfél óra után. Pont az hiányzott belőle ugyanis, amiért mentem. Megkaptam Kassákot, az alkotót, a szellemet, a magyar avantgárd vezéralakját, viszont hiányzott belőle Kassák, az ember, a lélek.

A talány számomra abban a pillanatban oldódott meg, amint kiderült, hogy a második feleség – Kárpáti Klára – tevékeny részt vállalt a kiállítás tervezésében. Megérkezett az aha-élmény: a magánéletet, az igazi Kassákot óvó kéz és szív lebukott, és a helyzet fonákja, hogy éppen így értem tetten valamicskét mindabból, ami a szándék szerint rejtve kívánt maradni.

Kassák Lajos, bizonyos tekintetben tehát továbbra is rejtély számomra. Így hát nem tehetek mást, mint újra és újraolvasom, megoldást nem várva, a szavak örömeért.

Kassák Múzeum

1033 Budapest, Fő tér 1.
Tel.: + 36 1 368 70 21
kassakmuzeum@pim.hu

Nyitva tartás
Szerda–vasárnap: 10.00–17.00

Zárva: hétfőn és kedden

Teljes árú belépőjegy: 600 Ft
Kedvezményes árú belépőjegy: 300 Ft

Tárlatvezetés magyar nyelven: 2 500 Ft
Tárlatvezetés idegen nyelven (angol, német): 5 000 Ft

GA

THE PERKS OF BEING A WALLFLOWER

AVAGY, KÜLÖNCÖK, HA TALÁLKOZNAK

Most egy filmajánló fog következni. Nem akármilyen filmet ajánlok a figyelmetekbe, hanem egy különleges, keserű és nagyon életszagú történetet. A filmet a rendező Stephen Chbosky saját könyve alapján készítette. Magyarul Egy különc srác feljegyzései néven fut.

Mikor megnéztem az előzetest, átfutott az agyamon, hogy meg sem nézem a filmet. Mekkora közhely: a lúzer srác, a menő csaj, és a másik srác sztorija. Megint egy idétlen szerelmi háromszög. Aztán valahogy rávettem magam,

mert kíváncsi voltam Emma Watsonra. Vajon tud-e mást is játszani, mint az okoskodó Hermionét. Nem bántam meg.

A történet főhőse a magányos farkas Charlie, aki most kezdi a középiskolát. Fokozatosan derül fény arra, hogy mitől is lett ő ennyire kitaszított. Megismerkedik néhány végzőssel, akik befogadják. Természetesen jönnek a bonyodalmak. Mindenkiről kiderül valami: megbukott a felvételin, meleg, csálja a barátnőjét, veri a barátja. Beleszeretni egy végző lányba pedig elég veszélyes ötlet. Főleg Charlie és Samantha, illetve Samantha mostohatestvére, Patrick szála bontakozik ki, de

Charlie családi életébe is bepillantást nyerhetünk. És persze ott van még az angol tanár, aki próbálja egyengetni hősünk útját. Az egyébként is nem kevés izgalmat tartogató film végén a csattanó mindent más kontextusba helyez. Átértékelődnek az egyes jelenetek, és nagyobb hangsúlyt kapnak bizonyos részletek.

A főszerepeket Logan Lerman (Charlie), Emma Watson (Sam) és Ezra Miller (Patrick) játsszák. Logan Lermant még nem láttam korábban semmiben, szóval tiszta lappal indult, és engem meggyőzött. Nagyon hihetően alakította a félénk fiút, akinek furcsa szokásai és néha váratlan érzelemkitörései vannak. Emma Watson döbbenetesen meglepett. Vártam a Hermionés be-rögződéseket.

A vigyort, az okoskodó hangnemet, de egyik sem jött. Egy pillanatra sem jutott eszembe a bozontos hajú, imádni való Hermione. Kitört a gyerekszerepből és határozott, a felnőtté válás küszöbén lévő nőt alakít. És hihetetlenül jól áll neki a rövid haj! Ezra Millerrel volt egy kis konfrontációm korábban. A Beszélünk kell Kevinről! című filmben egy gyilkos tinédzsert alakított, a film borzalmas volt, ő pedig ijesztő. De szerencsére lemosta magáról a vért és meggyőzően játszotta a „nagytestvért”, aki mindent megtenne a húgáért, és aki többet szenved, mint amennyi kívülről látszik rajta. Az angol tanár szerepében Paul

Rudd brillírozik. Nagy csalódásom Nina Dobrev volt, aki Charlie nővérét alakítja. Nagyon szeretem a Vámpírnaplók című sorozatban Elenaként, csak egy a baj, hogy itt is ugyanazt a karaktert hozza. Semmi újítást vagy frissességet nem fedeztem fel. Nem igazán tud kitörni a szerepéből.

Amit ki szeretnék még hangsúlyozni az a zene. Mármint nagybetűs Zene. Minden egyes szám passzol a film hangulatához, és plusz érzelmi töltetet ad. A Smith-től kezdve a Rocky Horror Picture Shown át, egészen David Bowie-ig hangzanak fel a jobbnál jobb dalok.

Egy csapat különc, aki elvárászol. Egyik percben folynak a könnyeid, a másokban már fulladozol a nevetéstől. Sok dologra rámutat a film, még hozzá klisék nélkül. Többek között arra, hogy minden mosolygó arc mögött rejtőzik egy ember, akinek meg kell küzdenie a saját démonaival. Arra, hogy hogyan becsüld és véd meg a szeretteidet, és, hogy akár életmentő is lehet egy-egy jól irányzott mondat.

A film erőt ad. Nem csak a kívülállóknak, hanem mindenkinek. Bebizonyítja, hogy támogatás nélkül elveszünk. Engem magával ragadott, és minden egyes jelenetet magamba ittam. Talán nem azt a korosztályt fogja megérinteni, akiket megcéloltak vele, mert a mai tizenévesek egész máshogy szemlélik a világot, de mi, akik már átértük mindezt, könnyen tudunk azonosulni a szereplőkkel. Megérte megnézni, még hozzá annyira, hogy a könyvet is el fogom olvasni. Nézzétek meg, mérítetek belőle és ne felejtsetek: Határtalanok vagyunk!

PISZKOS HARRY (1971)

Klasszikusokat leporoló sorozatunk immár tizenötödik fejezetéhez érkezett. Az aktuális részben Harry Callahanre, minden idők egyik legtokösebb zsarujára irányítjuk a reflektorfényt, akit a filmszerető közönség jobbra csak Pizskos Harry-ként ismer. Arra, hogy miért kapta ikonikus becenevét, egyenesen tőle érkezik a válasz: „Mert mindig én végzem el a pizskos munkát!”. Nincs több kérdés.

A cselekmény dióhéjban: San

válogatás nélkül szedi áldozatait. A rendőrségtől százezer dollárt követel cserébe azért, hogy abahagyja az öldöklést. A polgármester kész lenne összeszedni az összeget, az ügyet azonban Harry Callahan felügyelőre bízzák, aki felettesei tanácsa ellenére, nem hajlandó eleget tenni a gyilkos követelésének. Sikerül is elkapnia a bűnözőt, Harry viszont túllépi hatáskörét, amiért a felettesei elmarasztalják. Skorpiót szabadlábra helyezik, de amikor elrabol

sa, Szökés Alcatrazból) rendező a már akkor is kevésnek számító 4 millió dolláros költségvetésből Clint Eastwood ikonikus főszereplése mellett új stílust teremtett a zsarufilmek műfajában, mely elsősorban a címszereplő karakter ábrázolásában rejlett: cinikus detektív, aki úgy védi a törvénytisztelő állampolgárokat a rosszfiúktól, hogy ha kell, ő maga is törvényt szeg. Pizskos Harry Eastwood karrierjének meghatározó szerepe, pedig eredetileg Frank Sinatrát, utána pedig Steve McQueent és Paul Newmant akarták megnyerni a készítőik. Miután megkapta a főszerepet, változott a film helyszíne, Seattle helyett Eastwood szülővárosa, San Francisco szolgált a cselekmény háttéréül. A Skorpiót alakító, akkor még ismeretlen Andy Robinson játéka annyira meggyőző volt, hogy a film bemutatása után halálos fenyegetéseket kapott. Karaktere a kriminalisztikában Zodiákus-ként ismert sorozatgyilkos történetén alapult, akit a rendőrségnek sosem sikerült elkapnia. (David Fincher 2007-es Zodiákus című filmje épp ezt az ügyet járja körül.)

Hagyaték: A film hatása számos későbbi rendőrfilmten tetten érhető. A Pizskos Harry népszerűsége növelte a kézilőfegyverek eladását, az általa is használt legendás 44-es Magnum (Smith & Wesson Model 29) pedig még ma is népszerű fegyvertípus. A film további

Francisco dimbes-dombos utcáin a cinikus, magányos farkas Callahan felügyelő a törvényesség határát súroló módszerekkel igyekszik gátat szabni a bűnözésnek. Emberére akad a magát Skorpiónak nevező orvlövészben, aki

egy iskolabuszt és túszoikat is ejt, Harry megfogadja, hogy ezúttal nem a bürokráciára bízva az ügy elintézését...

Háttér: A filmet 1971-ben mutatták be az Egyesült Államokban. Don Siegel (A testrablók támadá-

négy, kevésbé emlékezetes folytatást ért meg. A karácsony napján bemutatott mozi a „csak” kultikus Clint Eastwoodból egyből szupersztárt csinált. Bár pár hónappal korábban mutattak be egy másik úttörőnek számító zsarufilmet, a később öt Oscar-díjjal jutalmazott Francia kapcsolatot, igazi klasszikus műfajteremtő alkotássá a Pizskos Harry vált. Olyan későbbi alkotások előképe és inspirálója volt, mint a Sylvester Stallone nevével

fémjelzett Kobra vagy a Dredd bíró. De Martin Riggs karaktere a Halálos fegyverből, és a Die Hard-franchise is sokat köszönhet elődjének. A kiválóan levezenyelt akciószekvenciák mellett a nagyszerű dialógus („Ha egy meztelen pasi álló karóval üldöz egy nőt, késsel a kezében, gondolom, nem az időjárásról akar vele beszélgetni.”) és a könyörtelen feszültség teszi az egyik legnagyobb thrillerré a filmet, mely minden kétséget ki-

záróan az 1970-es évek mozijának meghatározó alkotása. Végezetül Pizskos Harry örökbecsű klasszikusával búcsúzunk: „Tudom, mire gondolsz. Hogy hatot lőttem-e, vagy csak ötöt? Őszintén bevallom, ebben a zűrzavarban én sem számoltam. De ha ebben a 44-es Magnumban maradt még egy töltény, az leszakítja a fejedet. Tedd fel magadnak a shakespeare-i kérdést: ’lenni vagy nem lenni?’”

Highbury

		7	9	6	2	4		
9				1				2
	1		8	5	3		6	
5			4	7	9			1
				8				
4			3	2	1			7
	9		2	4	8		5	
6				3				8
		8	6	9	5	1		

NAPOS OLDAL

A nyári szünet és a szeptemberi bemelegítés után immár teljes gőzzel tart a színházi évad, és a már korábban is futó darabok mellett egyre több teátrum tartotta meg első premierjét. Október 19-én a Budapesti Operettszínház is beállt e sorba, hisz Kálmán Imre Marica grófnőjéről gördült fel a függöny. A Csárdáskirálynő szerzőjének másik leghíresebb műve négy és fél év után tért vissza a pesti színpadra.

„Well goodnight moon / I want the sun / If it's not here soon / I might be done...”

Férje tudtán kívül, és pszichiátriai javaslat ellenére, Dolores Solatano kihozza fiát az egyik baltimore-i pszichiátriáról, ahol épp csak letöltötte a bíróság által ki-

gyógyszeres kezelés mellett teljes értékű életet élhetnek. Erre készül Pat is, aki bár gyógyszereket szed (vagyis nem, mert úgy érzi, csak rosszabbul van tőlük), és részt vesz a kötelező terápiás üléseken, úgy gondolja, hogy képes menedzselni az életét pusztán azáltal, hogy

kívülről egészségesnek tűnik, és az

ténelemtanári állását, de még inkább feleségét, Nikkit. Hosszúra nyúlt bevezetőm csak az alaphelyzetet vázolja, és a helyzet drámaisága talán nem is sejteti, hogy a Napos oldal a karakterek (és nem csak a főszereplő!) tökéletlenségeinek egymásra hatása révén mennyire vicces is egyben. Pat hazatérése után Nikki visszahódítása már-már rögeszméjévé válik, észrevétlenül azonban a nem kevésbé problémás, férjét nemrég elvesztő Tiffany mellé sodródik. Kettejük közös története pedig többszörösen terhelt egyéni életükre is jelentős hatást gyakorol...

A film pontos képet ad a bipoláris zavarral küzdők életéről: hangulatingadozások, a valóságról való leválás, elvesztett munkahely,

összetört kap-

csolatok, határtalan optimizmus, düh, és az érzés, hogy nincs a világon senki, aki megértene. De Pat saját magát sem érti. Normálisnak gondolja magát, miközben teljes tagadásban él. Egy cél mozgatja,

szabott minimum nyolc hónapos beutalást. A szabadon bocsátás egyik feltétele, hogy Pat visszaköltözik a szüleihez philadelphiai otthonukba. Bár eredetileg azért került be az intézménybe, mert félholtra verte feleségének szeretőjét, bent bipoláris zavarral diagnosztizálták. A mániás depresszióként is ismert kórkép a mánia és a klinikai depresszió szakaszainak váltakozását jelenti; a betegek

életben mindenhol a "napos oldal"-t keresi. A bíróságtól távoltartási végzést kapott, felesége pedig elhagyta. Pat kész mindent megtenni azért, hogy visszaszeresse régi életét: helyettesítő tör-

hogy elidegenedett feleségét visszaszerezze: ezért minden tette-
nek az a célja, hogy önmagát mi-
nél jobb színben tüntesse fel előtte.
De ott van a remény is, még ha
varázsszer a gyógyuláshoz nem
is létezik. Tiffany-val való fur-
csa kapcsolata egyfajta gyógyszer

első percétől vonzódik Pathez.
Robert De Niro a sok felejthető
és/vagy nehezen vállalható film-
je után végre ismét nagy formá-
ban van, a feleségét alakító Jacki
Weaver nem kevésbé. És akkor ott
vannak még a további melléksze-
replők, akik kontextust adnak a

cselekmény-
nek: John
Ortiz, Chris
Tucker, aki a
Csúcsformá-
ban szériát
nem számít-
va 1997 óta
először ját-
szik vásznon,
vagy épp a
mostanában
itthon rop-
pant ritkán
látott Ju-
lia Stiles. A

mindkettőjük bajára... Bradley
Cooper karrierje eddigi legjobb
alakítását nyújtja a főként mániás
epizódokat megjelenítő főszerep-
lőként. Jennifer Lawrence szintén
tökéletes választás a férjét gyászol-
ló, életvitelét megváltoztatni aka-
ró Tiffany-ként, aki találkozásuk

Napos oldal nem vígjáték, illet-
ve nem csak vígjáték, mert mö-
götte egy érzékeny dráma lapul,
ami viszont nem fél teret enged-
ni a mániás depresszióssal való
együttélésből fakadó, kacagtató
eseményeknek sem. Tökéletesen
család egy pszichiátriai beteg-

gel megspékelve; két óra alatt vi-
szont annyira szívünkbe zárjuk
mindannyiukat, hogy legszíve-
sebben mi is részt vennénk a kö-
vetkező családi összejövetelen. A
kritikusok elismerését jelzi, hogy
a Napos oldal nyolc(!) Oscar-je-
lölést gyűjtött be, köztük mind a
négy színészi kategóriában, amire
az 1981-es Vörösök óta nem volt
példa, továbbá mind az öt fő ka-
tegóriában (legjobb film, rendezés,
forgatókönyv, főszereplő, női fő-
szereplő) jelölték, amit kilenc éve,
a 2004-es Milliós dolláros bébi óta
vártunk. Addig is, míg február 24-
én kiosztásra kerülnek a díjak, ke-
ressük a Napos oldalt a szürkének
tűnő hétköznapiokban. Excelsior!

Silver Linings Playbook, USA,
vígjáték/dráma, 122 perc
Rendezte: David O. Russell
Szereplők:
Bradley Cooper (Pat Solitano)
Jennifer Lawrence (Tiffany)
Robert De Niro (id. Pat Solitano)
Jacki Weaver (Dolores)
Chris Tucker (Danny)
Január 10-e óta a mozikban.

ransom

FELHÍVÁS HALLGATÓI AMATŐR MŰVÉSZETI PRODUKCIÓK BEMUTATÁSÁRA

10 ÉVES A PPK - KARI NAPOK RENDEZVÉNYSOROZAT

Az ELTE PPK 2013-ban ünnepli alapításának 10. évfordulóját. Ebből az alkalomból a kari vezetés és a Hallgatói Önkormányzat négy napos ünnepségsorozatot rendez, amelynek keretében teret kíván adni hallgatói amatőr művészeti produkciók bemutatásának

ének-zene,
tánc,
dráma és színjátszás,
performansz és stand-up,
képzőművészeti,
fotó és film jellegű produkciók műfajában.

Időpont, helyszín: 2013. április 15. délután, Kazy udvar

A bemutatókra történő jelentkezés pályázati formában, jelentkezési lapon történik.

A pályázat feltételei:

Pályázhatnak az ELTE PPK nappali, esti, levelező tagozatos és alumni hallgatói, illetve olyan produkciók, amelyben legalább egy szereplő az ELTE PPK hallgatója.

Határidő: 2013. március 14.

Leadás: HÖK Iroda, Kazy (alagsor 06.)

A pályázatokról a HÖK javaslata és a rendelkezésre álló feltételek alapján a 10. évforduló szervező bizottsága dönt és értesíti a hallgatókat 2013. március 26-ig.

2013. február 11.

Perjés István
a Szervező Bizottság elnöke

Verderber Éva
HÖK elnök

Czető Márton
**HÖK Tudományos és kulturális
bizottság elnök**

2013 EFOTT
CSAK SZABADON!
ZÁNKA, JÚNIUS 25-30.
ÚJ NEMZEDEK KÖZPONT

EFOTT
HETIJEGY
15.490FT

CSAK
MÁRCIUS
31-IG!

Zánka